

Kancelária Národnej rady Slovenskej republiky
Odbor Parlamentný inštitút

Edícia: Porovnávacie analýzy

20/2022

Vymenovanie a odvolanie generálnych tajomníkov kancelárií parlamentov

Vypracovala: PhDr. Krisztina Csillag,
Odbor Parlamentný inštitút

Schválila: PhDr. Natália Petranská Rolková, PhD.,
riaditeľka Odboru Parlamentný inštitút

Bratislava
máj 2022

Anotácia:

Práca porovnáva podmienky vymenúvania a odvolania generálnych tajomníkov služobných úradov, ktorými sú kancelárie parlamentov vybraných európskych štátov a Európskeho parlamentu.

Kľúčové slová:

parlament, administratíva,
generálny tajomník

Postavenie Odboru Parlamentný inštitút definuje § 144 zákona NR SR č. 350/1996 Z. z. o rokovacom poriadku Národnej rady Slovenskej republiky, podľa ktorého Parlamentný inštitút plní informačné, vzdelávacie a dokumentačné úlohy súvisiace s činnosťou NR SR a jej poslancov. Súčasťou odboru je aj Oddelenie Parlamentná knižnica a Oddelenie Parlamentný archív.

V rámci informačnej činnosti Odbor Parlamentný inštitút vydáva spravidla tieto informačno-analytické materiály:

V oblasti vzdelávania Odbor Parlamentný inštitút zastrešuje úvodné inštruktážne semináre najmä pre novozvolených poslancov, účasť Kancelárie NR SR na parlamentnej rozvojovej spolupráci určenej pre zahraničné parlamenty, stážový program pre študentov vysokých škôl, ako aj ďalšiu vzdelávaciu, prednáškovú a publikačnú činnosť.

Materiál slúži výlučne pre poslancov Národnej rady Slovenskej republiky a zamestnancov Kancelárie NR SR a nemôže v plnej miere nahrádzať právne alebo iné odborné poradenstvo v danej oblasti. Údaje použité v materiáli sú aktuálne k dátumu jeho zverejnenia. Zverejňovanie materiálu je možné iba so súhlasom Odboru Parlamentný inštitút a autorov. Materiál neprešiel jazykovou úpravou.

Všetky iniciatívne materiály PI nájdete na: <https://www.nrsr.sk/web/?sid=nrsr/kancelaria/pi/oa/materialy/pm>

Vymenovanie a odvolanie generálnych tajomníkov kancelárií parlamentov

Anotácia

Práca porovnáva podmienky vymenúvania a odvolania generálnych tajomníkov služobných úradov, ktorými sú kancelárie parlamentov vybraných európskych štátov a Európskeho parlamentu.

Kľúčové slová

parlament, administratíva, generálny tajomník

Appointment and removal of the Secretaries-General of Parliament Service Offices

Annotation

Aim of the paper is to provide a comparison of conditions for appointment and removal of the Secretaries-General of Service Offices, which are offices of parliaments of selected European countries and the European Parliament.

Key words

Parliament, administration, Secretary General

Obsah

Úvod.....	5
Stručné zhrnutie výsledkov	6
Prehľad jednotlivých komôr	7
Albánsko (Kuvendi).....	7
Belgicko (Snemovňa reprezentantov).....	7
Cyprus.....	7
Česko (Poslanecká snemovňa).....	8
Estónsko (Riigikogu).....	8
Európsky parlament.....	9
Fínsko (Eduskunta)	10
Francúzsko (Národné zhromaždenie).....	10
Holandsko (Snemovňa reprezentantov)	10
Chorvátsko (Chorvátsky sabor)	11
Island (Althingi)	11
Írsko (Oireachtas)	11
Litva (Seimas).....	12
Lotyšsko (Saeima).....	12
Maďarsko.....	12
Nemecko (Bundestag).....	13
Nórsko (Stortinget).....	13
Poľsko (Sejm).....	13
Portugalsko (Republikové zhromaždenie)	14
Rumunsko (Poslanecká snemovňa).....	14
Slovinsko (Národné zhromaždenie).....	14
Švédsko (Riksdag)	15
Taliansko (Poslanecká snemovňa)	15
Záver	16
Zoznam použitých zdrojov	19

Úvod

Parlamentná administratíva predstavuje základ pre silné, efektívne a dynamické parlamenty – zabezpečuje riadny chod parlamentu, poskytuje poradenstvo pri tvorbe legislatívnych návrhov, spravuje a archivuje informácie atď. Spôsob, akým parlamentné administratívy tieto služby vykonávajú, a rozsah ich autonómie sa v jednotlivých krajinách odlišujú. Významným článkom efektívneho fungovania parlamentnej administratívy je pôsobnosť generálneho tajomníka, ktorý zodpovedá za jej činnosť.

V podmienkach Slovenskej republiky predstavuje [zákon č. 55/2017 Z. z. o štátnej službe a o zmene a doplnení niektorých zákonov](#) v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o štátnej službe“) základ pre všeobecnú pôsobnosť generálneho tajomníka v príslušnom služobnom úrade ústredného orgánu štátnej správy.

Generálny tajomník v služobnom úrade, ktorým je Kancelárie NR SR, je vedúci Kancelárie Národnej rady Slovenskej republiky (ďalej len „kancelária“)

Pôsobnosť vedúceho kancelárie je bližšie definovaná § 143 ods. 3 a 5 [rokovacieho poriadku NR SR](#). Kanceláriu riadi a vystupuje v jej mene vedúci kancelárie; za činnosť kancelárie zodpovedá predsedovi NR SR. Vedúceho kancelárie vymenúva a odvoláva predseda NR SR. Rokovací poriadok neupravuje funkčné obdobie vedúceho kancelárie.

Kvalifikačné predpoklady na vymenovanie do funkcie upravuje vo všeobecnosti § 18 ods. 3 zákona o štátnej službe. V zmysle uvedeného predpisu musí kandidát splniť nasledujúce predpoklady:

- bezúhonnosť,
- dosiahnutie vysokoškolského vzdelania druhého stupňa,
- päť rokov praxe v riadiacej funkcii.

Cieľom našej práce je poskytnúť komparáciu podmienok vymenúvania a odvolania generálnych tajomníkov služobných úradov, ktorými sú kancelárie parlamentov vybraných európskych štátov a Európskeho parlamentu.

Stručné zhrnutie výsledkov

V práci sme analyzovali **22 komôr parlamentov** a **Európsky parlament**. Výber analyzovaných komôr sleduje logiku zastúpenia čo najväčšieho počtu regiónov v Európe:

- **západná Európa:** Francúzsko (Národné zhromaždenie), Írsko (Oireachtas), Nemecko (Bundestag), Portugalsko (Republikové zhromaždenie),
- **Benelux:** Belgicko (Snemovňa reprezentantov), Holandsko (Snemovňa reprezentantov)
- **severná Európa:** Fínsko (Eduskunta), Island (Althingi), Nórsko (Folketinget), Švédsko (Riksdag)
- **južná Európa:** Cyprus (Poslanecká snemovňa), Taliansko (Poslanecká snemovňa)
- **stredná Európa:** Česko (Poslanecká snemovňa), Maďarsko (Národné zhromaždenie), Poľsko (Sejm)
- **Pobaltie:** Estónsko (Riigikogu), Litva (Seimas), Lotyšsko (Saeima)
- **juhovýchodná Európa:** Albánsko (Kuvendi), Chorvátsko (Chorvátsky sabor), Rumunsko (Poslanecká snemovňa), Slovinsko (Národné zhromaždenie).

Informácie sme získali z odpovedí komôr parlamentov, ktorým bola adresovaná požiadavka Európskeho centra pre parlamentný výskum a dokumentáciu (ECPRD) č. 4952 zo dňa 29. 12. 2021 pod názvom *Secretary-General of Parliament – Roles and Appointment* a z verejne dostupných zdrojov na internete, predovšetkým z oficiálnych webových stránok vybraných komôr a ich rokovacích poriadkov.

Vo vybraných komorách parlamentov sme identifikovali štyri spôsoby vymenúvania/volby generálnych tajomníkov:

- **generálneho tajomníka volí parlament:** Belgicko, Fínsko, Holandsko, Chorvátsko, Litva, Nórsko, Rumunsko, Slovinsko, Švédsko;
- **generálneho tajomníka vymenúva predseda parlamentu:** Česko, Maďarsko, Nemecko, Poľsko, Portugalsko;
- **generálneho tajomníka vymenúva grémium:** Albánsko, Estónsko, Európsky parlament, Francúzsko, Island, Írsko, Lotyšsko, Taliansko;
- **generálneho tajomníka vymenúva nezávislý orgán:** Cyprus.

Do **procesu vymenovania** generálneho tajomníka je **zainteresovaný ďalší subjekt** v sedemnástich komorách parlamentov. Okrem subjektu, ktorý priamo vymenúva generálneho tajomníka, rozhoduje resp. vyjadruje súhlas aj iný subjekt, väčšinou ide o predsedov parlamentu alebo grémium.

Neobmedzené **funkčné obdobie** majú generálni tajomníci v trinástich komorách. Funkčné obdobie generálnych tajomníkov upravuje osem komôr (Estónsko, Chorvátsko, Island, Litva, Lotyšsko, Portugalsko, Slovinsko, Švédsko).

Čo sa týka odvolávania generálnych tajomníkov, v prípade jedenástich krajín sa nám nepodarilo získať odpoveď kvôli neúplnej odpovedi komory na požiadavku, resp. podmienky odvolávania neupravuje rokovací poriadok danej komory.

Prehľad jednotlivých komôr

Albánsko (Kuvendi)

Generálneho tajomníka **navrhuje predseda parlamentu a do funkcie ho vymenúva grémium** (angl. „*Bureau of the Assembly*“) zložené z predsedu parlamentu, podpredsedov, dvoch tajomníkov pre rozpočet a štyroch predsedov poslaneckých klubov spomedzi kandidátov prihlásených do verejného výberového konania zverejneného v zmysle zákona o štátnej službe. Za činnosť kancelárie **zodpovedá generálny tajomník predsedovi parlamentu a grémiu** (čl. 11 ods. 6 a čl. 121 ods. 2 rokovacieho poriadku).¹ Funkčné obdobie generálneho tajomníka nie je upravené.

Informácie o odvolaní, kvalifikačných predpokladoch neboli k dispozícii.

Belgicko (Snemovňa reprezentantov)

Generálny tajomník (angl. „*Clerk of the Belgian House of Representatives*“) je služobne najvyšší vedúci zamestnanec kancelárie. **Do funkcie je volený parlamentom**. Funkcie sa ujíma, ak získa absolútnu väčšinu hlasov v parlamente **v tajnom hlasovaní**. Kvalifikačné predpoklady určuje parlament. Počas posledných volieb museli kandidáti na pozíciu vykonávať aspoň dva roky funkciu riaditeľa niektorého z odborov kancelárie parlamentu. Za činnosť kancelárie zodpovedá parlamentu ako celku. Funkčné obdobie generálneho tajomníka nie je upravené.²

Informácie o odvolaní neboli k dispozícii.

Cyprus

Generálneho tajomníka vymenúva **do funkcie Komisia pre verejnú službu**, ktorá je zodpovedným orgánom za vymenovanie všetkých zamestnancov vo verejnej službe. Po uvoľnení miesta generálneho tajomníka vyhlási Komisia voľné miesto v oficiálnom vestníku.

---

¹ Rules of procedure of the Assembly of the Republic of Albania. [online].[cit. 19-05-2022]. Dostupné na: https://www.legislationline.org/download/id/8100/file/Albania_Rules_of_procedure_assembly_as_of_2011_en.pdf

² ECPRD request no. 4952: Secretary-General of Parliament – Roles and Appointment. [online].[cit. 19-05-2022]. Dostupné po prihlásení na: <https://ecprd.secure.europarl.europa.eu/ecprd/private/request-details/673134>

Kvalifikačné predpoklady na výkon funkcie generálneho tajomníka sú:

- univerzitný diplom, titul alebo ekvivalent v príslušných predmetoch, akými sú právo, ekonómia, politické alebo sociálne vedy, verejná správa alebo filológia,
- najmenej desať rokov praxe vo vedúcej pozícii, z toho najmenej päť rokov praxe v administratívnej/dozornej pozícii,
- znalosti a vedomosti o fungovaní parlamentu,
- bezúhonnosť,
- manažérske a organizačné schopnosti, zodpovednosť, iniciatívnosť,
- veľmi dobrá znalosť gréckeho a anglického jazyka.

Komisia vyberá troch kandidátov spomedzi uchádzačov, s ktorými absolvuje ústny pohovor.

Za činnosť kancelárie **zodpovedá generálny tajomník predsedovi parlamentu**.³

Informácie o odvolaní a funkčnom období neboli k dispozícii.

Česko (Poslanecká snemovňa)

Na čele Kancelárie Poslaneckej snemovne stojí vedúci kancelárie, ktorý za činnosť kancelárie zodpovedá predsedovi Poslaneckej snemovne. Vedúceho kancelárie **vymenúva a odvoláva predseda parlamentu so súhlasom organizačného výboru** (§ 117 ods. 4 a § 118 ods. 3 rokovacieho poriadku)⁴. Funkčné obdobie generálneho tajomníka a kvalifikačné predpoklady nie sú upravené.⁵

Estónsko (Riigikogu)

Generálneho tajomníka **vymenúva grémium** (angl. „Board of Riigikogu“)⁶ spomedzi kandidátov prihlásených na verejné výberové konanie. Výberového konania sa zúčastňujú členovia grémia, predstavitelia poslaneckých klubov a predprípravná komisia zložená z riaditeľa osobného úradu a troch ďalších členov schválených grémium (externí experti). Predprípravná komisia predloží grémium najviac troch kandidátov na základe splnenia kvalifikačných predpokladov, ktorí sa dostanú do hodnotiaceho kola výberového konania.

³ ECPRD request no. 4952: Secretary-General of Parliament – Roles and Appointment. [online].[cit. 19-05-2022]. C. d.

⁴ V zmysle § 46 rokovacieho poriadku Poslaneckej snemovne „organizační výbor organizuje a koordinuje práci orgánů Sněmovny v rozsahu stanoveném tímto zákonem a usneseními Sněmovny. Organizační výbor tvoří jeho předseda, kterým je předseda Sněmovny, místopředsedové výboru, kterými jsou místopředsedové Sněmovny a další členové výboru navrženi poslaneckými kluby a ustavení podle zásady poměrného zastoupení.“ [online].[cit. 19-05-2022]. Dostupné na: https://www.psp.cz/docs/laws/1995/90.html#_20

⁵ Zákon o jednacím řádu Poslanecké sněmovny. [online].[cit. 19-05-2022]. Dostupné na: https://www.psp.cz/docs/laws/1995/90.html#_20

⁶ V zmysle § 12 a 13 rokovacieho poriadku posudzuje grémium otázky politickej a procedurálnej povahy. Jeho členmi sú predseda a podpredsedovia Riigikogu.

Hodnotiaceho kola sa zúčastnia členovia grémia. Grémium pred konečným rozhodnutím poskytne informácie o kandidátoch predstaviteľom poslaneckých klubov, ktorí oznámia svoje stanovisko do jedného týždňa od prijatia referencií o kandidátoch. Rozhodnutie prijíma grémium uznesením.

Kvalifikačné predpoklady na výkon funkcie generálneho tajomníka kancelárie Riigikogu sú:

- štátne občianstvo Estónska;
- bezúhonnosť;
- dosiahnutie vysokoškolského vzdelania druhého stupňa;
- najmenej päť rokov praxe v manažérskej pozícii;
- znalosť o ústave, ústavnom zriadení, činnosti parlamentu, princípoch fungovania verejnej správy;
- znalosť princípov riadenia verejných financií a rozpočtovania;
- znalosť anglického jazyka na úrovni C1;
- veľmi dobré komunikačné a vyjednávací schopnosti vrátane schopnosti komunikovať s verejnosťou a spolupracovať pri presadzovaní verejného záujmu;
- schopnosť reprezentovať kanceláriu na medzinárodnej úrovni;
- iniciatíva a kreativita, vrátane schopnosti prísť s novými riešeniami, schopnosti iniciovať zmeny, osvojiť si ich a implementovať ich;
- intelektuálna kapacita, vrátane dobrej analytickej a syntetickej kapacity;
- vysoká miera zodpovednosti, vrátane schopnosti rozhodovať efektívne, schopnosť predvídať dôsledky rozhodnutí a niesť za ne zodpovednosť.

Generálny tajomník je do funkcie vymenovaný na obdobie piatich rokov. V rámci funkcie je zodpovedný grémiu.⁷

Európsky parlament

Generálneho tajomníka **vymenúva predsedníctvo EP**, zložené z predsedu, štrnástich podpredsedov EP a piatich kvestorov spomedzi kandidátov prihlásených v rámci verejnej výzvy. Funkčné obdobie nie je upravené. Za činnosť kancelárie je generálny tajomník zodpovedný predsedovi EP, predsedníctvu EP a Konferencii predsedov, zloženej z predsedu EP a predsedov politických skupín.⁸

Informácie o odvolaní, kvalifikačných predpokladoch nie sú k dispozícii.

---

⁷ ECPRD request no. 4952: Secretary-General of Parliament – Roles and Appointment. [online].[cit. 19-05-2022-]. C. d.

⁸ Tamže.

Fínsko (Eduskunta)

Generálneho tajomníka **vymenúva a odvoláva parlament** spomedzi prihlásených kandidátov v rámci verejnej výzvy po posúdení kandidátov grémiom (angl. „*Office Commission*“). Medzi kvalifikačné predpoklady patrí právnické vzdelanie, znalosť tvorby zákonov, znalosť činnosti parlamentu a prax v riadiacej funkcii. Generálny tajomník je vo svojej funkcii zodpovedný grémiu, ktoré sa skladá z predsedu, podpredsedov parlamentu, štyroch členov volených spomedzi poslancov a štyroch náhradníkov volených parlamentom. Funkčné obdobie nie je upravené.⁹

Francúzsko (Národné zhromaždenie)

Generálneho tajomníka¹⁰ **vymenúva a odvoláva grémium** (angl. „*Bureau*“) zložené z predsedu, podpredsedov parlamentu, kvestorov a tajomníkov. Kandidát na generálneho tajomníka sa vyberá spomedzi generálnych riaditeľov odborov v rámci organizačnej štruktúry parlamentu. Generálny tajomník je vo svojej funkcii zodpovedný grémiu. Funkčné obdobie nie je upravené.¹¹

Holandsko (Snemovňa reprezentantov)

Generálneho tajomníka **vymenúva a odvoláva parlament** v zmysle § 13 ods. 1 rokovacieho poriadku.¹² Kandidáti na funkciu generálneho tajomníka sa môžu hlásiť v rámci verejnej výzvy. Grémium (angl. „*Presidium*“) zložené z predsedu a podpredsedov parlamentu na účel užšieho výberu kandidátov zriadi špeciálnu komisiu, ktorá navrhne buď jedného, alebo viacerých kandidátov, ktorých schvaľuje grémium a o ktorých následne parlament hlasuje. Rokovací poriadok neupravuje funkčné obdobie. Za činnosť kancelárie je zodpovedný grémium (§ 14 ods. 1 rokovacieho poriadku).

Neexistujú žiadne formálne kvalifikačné predpoklady na uvedenú funkciu.¹³

---

⁹ Tamže.

¹⁰ V Národnom zhromaždení pôsobia dvaja generálni tajomníci formálne zodpovední za rôzne oblasti pôsobnosti kancelárie Národného zhromaždenia. Generálny tajomník zhromaždenia a predsedníctva spolupracuje s predsedom Národného zhromaždenia vo všetkých záležitostiach a zodpovedá za riadne fungovanie legislatívnych služieb. Generálny tajomník kvestúry je zodpovedný za administratívne a finančné záležitosti Národného zhromaždenia. V práci sa venujeme generálnemu tajomníkovi zhromaždenia.

¹¹ ECPRD request no. 4952: Secretary-General of Parliament – Roles and Appointment. [online].[cit. 19-05-2022]. C. d.

¹² House of Representatives of the Netherlands - Rules of Procedure. [online].[cit. 19-05-2022]. Dostupné na: https://www.houseofrepresentatives.nl/sites/default/files/content/rules_of_procedure_1.pdf

¹³ ECPRD request no. 4952: Secretary-General of Parliament – Roles and Appointment. [online].[cit. 19-05-2022]. C. d.

Chorvátsko (Chorvátsky sabor)

Generálneho tajomníka v zmysle čl. 41 rokovacieho poriadku **vymenúva a odvoláva parlament** na základe návrhu predsedu parlamentu. Generálny tajomník je vymenovaný na **funkčné obdobie štyroch rokov**. Úradujúci generálny tajomník môže byť do funkcie zvolený opätovne. Za činnosť kancelárie je zodpovedný parlamentu a predsedovi parlamentu.¹⁴

Island (Althingi)

Generálneho tajomníka **vymenúva grémium** (angl. „*Speakers' Committee*“), zložené z predsedu a podpredsedov parlamentu spomedzi kandidátov prihlásených do verejného výberového konania. Grémium vymenúva špeciálnu komisiu, ktorá hodnotí uchádzačov a podáva grémiu odporúčania. Kvalifikačné predpoklady nie sú bližšie upravené. Generálny tajomník je vo svojej funkcii zodpovedný grémiu. Jeho funkčné obdobie je šesť rokov.¹⁵

Informácie o odvolaní nie sú k dispozícii.

Írsko (Oireachtas)

Generálneho tajomníka **vymenúva grémium** (angl. „*Houses of the Oireachtas Commission*“), ktoré je zložené z 11 členov, vrátane predsedov a poslancov Dáil a Seanad Éireann, na základe odporúčania predsedu Dáil Éireann. Kandidát, ktorého predseda Dáil Éireann odporúča, je vybraný špeciálnou komisiou (angl. „*Top-Level Appointments Committee*“) spomedzi uchádzačov v rámci otvoreného výberového konania. Úlohou komisie je odporúčať ústredným orgánom štátnej správy kandidátov na najvyššie pozície v štátnej službe a tým posilniť štruktúru riadenia štátnej služby. Komisia vykonáva svoju činnosť nezávisle a prijíma rozhodnutia striktné na základe relatívnych zásluh kandidátov na príslušné pozície.¹⁶

Kandidáti musia splniť rozsiahle kvalifikačné predpoklady, od profesionálnych zručností až po osobnostné charakteristiky.¹⁷

---

¹⁴ Standing orders of the Croatian parliament. [online].[cit. 19-05-2022]. Dostupné na: https://www.legislationline.org/download/id/8131/file/Croatia_standing_orders_croatian_parliament_2013_en.pdf

¹⁵ ECPRD request no. 4952: Secretary-General of Parliament – Roles and Appointment. [online].[cit. 19-05-2022]. C. d.

¹⁶ Top-Level Appointments Committee (TLAC). [online].[cit. 19-05-2022]. Dostupné na: <https://www.gov.ie/en/collection/baa380-top-level-appointments-committee-tlac/>

¹⁷ ECPRD request no. 4952: Secretary-General of Parliament – Roles and Appointment. [online].[cit. 19-05-2022]. C. d.

Generálny tajomník je za činnosť kancelárie zodpovedný grémiu.

Informácie o odvolaní nie sú k dispozícii.

Litva (Seimas)

Generálneho tajomníka **vymenúva a odvoláva parlament** na základe odporúčania predsedu parlamentu. Generálny tajomník je zvolený do funkcie jednoduchou väčšinou prítomných poslancov. **Funkčné obdobie generálneho tajomníka je päť rokov.** Kvalifikačné predpoklady nie sú na uvedenú funkciu stanovené, platia však všeobecné predpoklady, ako štátne občianstvo Litvy, vysokoškolské vzdelanie a znalosť aspoň jedného cudzieho jazyka. Generálny tajomník je zodpovedný parlamentu a grémiu (angl. „Board of the Seimas“), ktorý sa skladá z predsedu a podpredsedov parlamentu.¹⁸

Lotyšsko (Saeima)

Generálneho tajomníka v zmysle § 23 ods. 4 rokovacieho poriadku **vymenúva a odvoláva grémium** (angl. „Presidium“), ktorého členmi sú predseda, dvaja podpredsedovia parlamentu a zástupca generálneho tajomníka. Po vymenovaní je členom grémia aj generálny tajomník. **Funkčné obdobie generálneho tajomníka** je totožné s funkčným obdobím parlamentu, t. j. **štyri roky.** Pred uplynutím platnosti služobnej zmluvy generálneho tajomníka môže novozvolené grémium predĺžiť zmluvu o ďalšie funkčné obdobie a ďalších 12 mesiacov.¹⁹

Informácie o kvalifikačných predpokladoch a komu je generálny tajomník zodpovedný za svoju činnosť neboli k dispozícii.

Maďarsko

Generálneho tajomníka **vymenúva a odvoláva predseda parlamentu.** Vo svojej funkcii je zodpovedný predsedovi parlamentu. Funkčné obdobie nie je upravené.

Informácie o kvalifikačných predpokladoch neboli k dispozícii.²⁰

---

¹⁸ Tamže.

¹⁹ § 23 ods. 4 – Rules of Procedure of the Saeima. [online].[cit. 19-05-2022]. Dostupné na <https://www.saeima.lv/en/legislative-process/rules-of-procedure>

²⁰ ECPRD request no. 4952: Secretary-General of Parliament – Roles and Appointment. [online].[cit. 19-05-2022]. C. d.

Nemecko (Bundestag)

Generálneho tajomníka **vymenúva do funkcie predsedu parlamentu so súhlasom grémia** (angl. „*Presidium*“), ktorého členmi sú okrem predsedu aj podpredsedovia parlamentu. Funkčné obdobie generálneho tajomníka nie je upravené.²¹

Informácie o kvalifikačných predpokladoch, odvolávaní a komu je generálny tajomník zodpovedný za svoju činnosť nie sú k dispozícii.

Nórsko (Stortinget)

Generálneho tajomníka **volí parlament na základe odporúčania grémia** (angl. „*Presidium*“), zloženého z predsedu a piatich podpredsedov parlamentu. Kandidáti na funkciu generálneho tajomníka sa môžu hlásiť v rámci verejnej výzvy, ktorá obsahuje presný popis kvalifikačných predpokladov na výkon funkcie. Počas posledného výberového konania zriadilo grémium špeciálnu komisiu. Komisia pozostávala z členov grémia, predstaviteľov kancelárie parlamentu, zástupcu odborov kancelárie parlamentu a zo zástupcu profesionálnej personálnej agentúry. Funkčné obdobie generálneho tajomníka nie je upravené.²²

Generálny tajomník je zodpovedný grémiu.

Informácie o odvolaní nie sú k dispozícii.

Poľsko (Sejm)

Generálneho tajomníka podľa čl. 200 ods. 2 rokovacieho poriadku **vymenúva a odvoláva predsedu parlamentu po konzultácii s výborom pre poslanecké záležitosti, pravidlá a imunitu**. Rokovací poriadok neupravuje funkčné obdobie generálneho tajomníka.²³

Informácie o kvalifikačných predpokladoch a komu zodpovedá za svoju činnosť generálny tajomník nie sú k dispozícii.

---

²¹ ECPRD request no. 3723: Secretary General of the Parliament - Secrétaire général du Parlement. [online].[cit. 19-05-2022]. Dostupné po prihlásení na:

<https://ecprd.secure.europarl.europa.eu/ecprd/private/request-details/340008>

²² ECPRD request no. 4952: Secretary-General of Parliament – Roles and Appointment. [online].[cit. 19-05-2022]. C. d.

²³ The Standing Orders of the Sejm of the Republic of Poland. [online].[cit. 19-05-2022]. Dostupné na: http://oide.sejm.gov.pl/oide/en/index.php?option=com_content&view=article&id=14798:the-standing-orders-of-the-sejm-of-the-republic-of-poland&catid=7&Itemid=361

Portugalsko (Republikové zhromaždenie)

Generálneho tajomníka **vymenúva predseda parlamentu** na základe súhlasného stanoviska **grémia** (angl. „*Board of Administration*“) zloženého zo siedmych poslancov z najväčších poslaneckých klubov a predstaviteľa kancelárie parlamentu.²⁴ Funkčné obdobie generálneho tajomníka je totožné s funkčným obdobím parlamentu, t. j. **štyri roky**. Generálny tajomník je zodpovedný predsedovi parlamentu a grémiu. Kvalifikačné predpoklady nie sú bližšie definované.²⁵

Informácie o odvolaní nie sú k dispozícii.

Rumunsko (Poslanecká snemovňa)

Generálneho tajomníka **volí a odvoláva Poslanecká snemovňa na základe návrhu grémia** (angl. „*Standing Bureau of the Chamber of Deputies*“) zloženého z predsedu Poslaneckej snemovne, štyroch podpredsedov, štyroch tajomníkov z poslaneckých klubov a štyroch kvestorov po konzultácii s komisiou predsedov poslaneckých klubov. Generálny tajomník je zodpovedný grémiu. Funkčné obdobie generálneho tajomníka nie je upravené.²⁶

Informácie o kvalifikačných predpokladoch nie sú k dispozícii.

Slovinsko (Národné zhromaždenie)

Generálneho tajomníka **volí Národné zhromaždenie na základe návrhu grémia** (angl. „*Council of the President of the National Assembly*“), ktoré je konzultatívnym orgánom predsedu zloženého z podpredsedov parlamentu, predsedov poslaneckých klubov a predstaviteľov národnostných menšín. Generálny tajomník je vymenovaný na jedno volebné obdobie, t. j. **štyri roky**. Generálny tajomník je zodpovedný Národnému zhromaždeniu. Kvalifikačné predpoklady nie sú bližšie definované.²⁷

---

²⁴ Členom grémia je aj generálny tajomník.

²⁵ ECPRD request no. 4952: Secretary-General of Parliament – Roles and Appointment. [online].[cit. 19-05-2022]. C. d.

²⁶ Tamže.

²⁷ Tamže

Švédsko (Riksdag)

Generálneho tajomníka **volí parlament**. Generálny tajomník je vymenovaný na jedno volebné obdobie, t. j. **štyri roky**. Pred skončením volebného obdobia môže parlament odvolať generálneho tajomníka na návrh grémia, ak si neplní riadne svoje povinnosti.²⁸

Informácie o kvalifikačných predpokladoch a komu je zodpovedný generálny tajomník za činnosť kancelárie neboli k dispozícii.

Taliansko (Poslanecká snemovňa)

V zmysle § 12 ods. 4 rokovacieho poriadku **vymenúva generálneho tajomníka do funkcie grémium** (angl. „Bureau“) zložené z predsedu, štyroch podpredsedov, troch kvestorov a ôsmich tajomníkov na základe návrhu predsedu parlamentu. Generálny tajomník je zodpovedný za činnosť kancelárie predsedovi parlamentu. Rokovací poriadok neupravuje funkčné obdobie generálneho tajomníka.²⁹

Informácie o kvalifikačných predpokladoch a o odvolávaní nie sú k dispozícii.

---

²⁸ ECPRD request no. 4952: Secretary-General of Parliament – Roles and Appointment. [online],[cit. 19-05-2022]. C. d.

²⁹ Rules of Procedure of the Chamber of Deputies. [online],[cit. 19-05-2022]. Dostupné na: https://en.camera.it/application/xmanager/projects/camera_eng/file/RULES_OF_PROCEDURE_CHAMBRE_OF_DEPUTIES.pdf

Záver

Z analýzy sme zistili, že vybrané komory využívajú štyri spôsoby vymenovania/volby generálneho tajomníka do funkcie.

Generálneho tajomníka **volí parlament v deviatich komorách**. Ide pritom o Belgicko, Fínsko, Holandsko, Chorvátsko, Litvu, Nórsko, Rumunsko, Slovinsko, Švédsko. Generálneho tajomníka **vymenúva predseda parlamentu v piatich komorách**, a to v Česku, Maďarsku, Nemecku, Poľsku a Portugalsku. Generálneho tajomníka **vymenúva grémium v ôsmich komorách**, a to v Albánsku, Estónsku, Európskom parlamente, Francúzsku, na Islande, v Írsku, Lotyšsku a v Taliansku.

Vo väčšine komôr je do procesu vymenovania generálneho tajomníka zainteresovaný aj iný subjekt, ktorý je oprávnený navrhnúť kandidáta, resp. vyjadriť súhlas s kandidátom pri samotnom vymenovaní do funkcie. Do daného procesu je zainteresovaný subjekt v 17 komorách parlamentov, väčšinou ide o predsedov parlamentu alebo grémium. Spomedzi týchto komôr si **päť zriaďuje špeciálnu komisiu, ktorá hodnotí kandidátov** na obsadenie funkcie generálneho tajomníka, a to v Estónsku, Holandsku, na Islande, v Írsku a v Nórsku. **V deviatich komorách sa vyhlasuje verejná výzva na prihlasovanie sa do výberového konania**, konkrétne v Albánsku, na Cypre, Estónsku, vo Fínsku, v Európskom parlamente, Holandsku, na Islande, v Írsku a v Nórsku.

V jednej krajine vymenúva generálneho tajomníka nezávislý orgán, a to konkrétne na Cypre tzv. **Komisia** pre verejnú službu.

V šiestich komorách parlamentov nie je do menovacieho procesu zainteresovaný iný subjekt okrem subjektu, ktorý kandidáta priamo vymenúva do funkcie (Belgicko, Cyprus, Európsky parlament, Francúzsko, Lotyšsko, Maďarsko).

Spomedzi analyzovaných štátov **neupravuje funkčné obdobie generálnych tajomníkov trinásť komôr**, to znamená, že generálny tajomník má neobmedzené funkčné obdobie. Avšak na:

- **štyri roky** je vymenovaný generálny tajomník v Chorvátsku, Lotyšsku, Portugalsku, Slovinsku a vo Švédsku,
- **päť rokov** v Estónsku a Litve,
- **a na šesť rokov** na Islande.

Spolu tak upravuje funkčné obdobie generálnych tajomníkov osem komôr. V prípade Cypru a Írska sa nám nepodarilo získať bližšie informácie o funkčnom období.

Zodpovednosť za činnosť kancelárie predstavuje dôležitý atribút pôsobnosti generálnych tajomníkov parlamentov. Parlamentná prax ukazuje, že **vo väčšine**

analyzovaných komôr generálni tajomníci zodpovedajú za svoju činnosť **širokému okruhu subjektov**, okrem predsedov danej komory parlamentu aj členom grémia; v Belgicku, Chorvátsku, Litve a v Slovinsku dokonca celej komore. **Len predsedovi parlamentu zodpovedajú** generálni tajomníci **na Cypre, v Česku, Maďarsku a Taliansku**.

Čo sa týka odvolávania generálnych tajomníkov, v prípade jedenástich krajín sa nám nepodarilo získať odpoveď z dôvodu neúplnej odpovede komory na požiadavku, resp. proces odvolávania neupravuje rokovací poriadok danej komory. V prípade ostatných komôr platí všeobecná premisa, že orgán, ktorý vymenoval/zvolil generálneho tajomníka do funkcie ho zároveň aj odvoláva.

Tabuľka č. 1: Zhrnutie vybraných aspektov vymenúvania a odvolávania generálnych tajomníkov (GT) vo vybraných komorách parlamentov

	Vymenúva/ volí	Odvoláva	Iný zainteresovaný subjekt	Komu zodpovedá GT	Funkčné obdobie
Albánsko	Grémium	-	Predseda parlamentu	Predseda parlamentu a grémium	Neobmedzené
Belgicko	Parlament	-	Nie je	Parlament	Neobmedzené
Cyprus	Komisia pre verejnú službu	-	Nie je	Predseda parlamentu	-
Česko	Predseda parlamentu	Predseda parlamentu	Organizačný výbor	Predseda parlamentu	Neobmedzené
Estónsko	Grémium	-	Výberová komisia	Grémium	5 rokov
Európsky parlament	Predsedníctvo EP	-	Nie je	Predseda EP, Predsedníctvo EP, Konferencia predsedov	Neobmedzené
Fínsko	Parlament	Parlament	Grémium	Grémium	Neobmedzené
Francúzsko	Grémium	Grémium	Nie je	Grémium	Neobmedzené
Holandsko	Parlament	Parlament	Grémium, Špeciálna komisia	Grémium	Neobmedzené
Chorvátsko	Parlament	Parlament	Predseda parlamentu	Parlament, predseda parlamentu	4 roky
Island	Grémium	-	Špeciálna komisia	Grémium	6 rokov

Porovnávací analýza: Vymenovanie a odvolanie generálnych tajomníkov kancelárií parlamentov

	Vymenúva/ volí	Odvoláva	Iný zainteresovaný subjekt	Komu zodpovedá GT	Funkčné obdobie
Írsko	Grémium	-	Špeciálna komisia, Predseda Dáil Éireann	Grémium	-
Litva	Parlament	Parlament	Predseda parlamentu	Parlament, Grémium	5 rokov
Lotyšsko	Grémium	Grémium	Nie je	-	4 roky
Maďarsko	Predseda parlamentu	Predseda parlamentu	Nie je	Predseda parlamentu	Neobmedzené
Nemecko	Predseda parlamentu	-	Grémium	-	Neobmedzené
Nórsko	Parlament	-	Grémium, Špeciálna komisia	Grémium	Neobmedzené
Poľsko	Predseda parlamentu	Predseda parlamentu	Výbor pre poslanecké záležitosti, pravidlá a imunitu	-	Neobmedzené
Portugalsko	Predseda parlamentu	-	Grémium	Predseda parlamentu, grémium	4 roky
Rumunsko	Parlament	Parlament	Grémium, Komisia predsedov poslaneckých klubov	Grémium	Neobmedzené
Slovinsko	Parlament	Parlament	Grémium	Parlament	4 roky
Švédsko	Parlament	Parlament	Grémium pri odvolávaní	-	4 roky
Taliansko	Grémium	-	Predseda parlamentu	Predseda parlamentu	Neobmedzené

Zoznam použitých zdrojov

1. House of Representatives of the Netherlands - Rules of Procedure. [online].[cit. 19-05-2022]. Dostupné na:
https://www.houseofrepresentatives.nl/sites/default/files/content/rules_of_procedure_1.pdf
2. ECPRD request no. 3723: Secretary General of the Parliament - Secrétaire général du Parlement. [online].[cit. 19-05-2022]. Dostupné po prihlásení na:
<https://ecprd.secure.europarl.europa.eu/ecprd/private/request-details/340008>
3. ECPRD request no. 4952: Secretary-General of Parliament – Roles and Appointment. [online].[cit. 19-05-2022]. Dostupné po prihlásení na:
<https://ecprd.secure.europarl.europa.eu/ecprd/private/request-details/673134>
4. Rules of procedure of the Assembly of the Republic of Albania. [online].[cit. 19-05-2022]. Dostupné na:
https://www.legislationline.org/download/id/8100/file/Albania_Rules_of_procedure_assembly_as_of_2011_en.pdf
5. Rules of Procedure of the Saeima. [online].[cit. 19-05-2022]. Dostupné na
<https://www.saeima.lv/en/legislative-process/rules-of-procedure>
6. Rules of Procedure of the Chamber of Deputies. [online].[cit. 19-05-2022]. Dostupné na:
https://en.camera.it/application/xmanager/projects/camera_eng/file/RULES_OF_PROCEDURE_CHAMBRE_OF_DEPUTIES.pdf
7. Standing orders of the Croatian parliament. [online].[cit. 19-05-2022]. Dostupné na:
https://www.legislationline.org/download/id/8131/file/Croatia_standing_orders_croatian_parliament_2013_en.pdf
8. The Standing Orders of the Sejm of the Republic of Poland. [online].[cit. 19-05-2022]. Dostupné na:
http://oide.sejm.gov.pl/oide/en/index.php?option=com_content&view=article&id=14798:the-standing-orders-of-the-sejm-of-the-republic-of-poland&catid=7&Itemid=361
9. Top-Level Appointments Committee (TLAC). [online].[cit. 19-05-2022]. Dostupné na:
<https://www.gov.ie/en/collection/baa380-top-level-appointments-committee-tlac/>
10. Zákon o jednacím řádu Poslanecké sněmovny. [online].[cit. 19-05-2022]. Dostupné na:
https://www.psp.cz/docs/laws/1995/90.html#_20